

Internrevision

De här riktlinjerna vänder sig i första hand till internrevisionen, men utgör även information för de olika intressenter som internrevisionen möter i sitt arbete.

Det här handlar riktlinjerna om

Riktlinjerna styr internrevisionens uppdrag, roll och ansvar och reglerar framför allt förhållandet mellan internrevisionen och styrelsen. Det är styrelsen som är internrevisionens uppdragsgivare och som fattar beslut om dessa riktlinjer.

Det här är nytt i denna version

Mindre tillägg i avsnitt 5 om "strategisk planering" och 7.3 om "resultat" med anledning av nya internrevisionsstandarder som träder i kraft i januari 2025.

Vissa skrivningar om internrevisionschefens mandat är borttagna efter att de lyfts in i styrelsens arbetsordning vid revidering under hösten 2024.

Vissa formuleringar är justerade för att trycka på att styrelsen styr internrevisionen genom detta dokument, istället för att vara beskrivande.

Det här är styrande i riktlinjerna

- Internrevisionens arbete styrs utifrån internrevisionsförordningen (2006:1228), Ekonomistyrningsverkets tillhörande föreskrifter och allmänna råd samt internationella internrevisionsstandarder.
- Internrevisionen ska få tillgång till de uppgifter och upplysningar som funktionen behöver för att fullgöra uppdraget. Läs mer i avsnitt 2.
- Styrelsen är uppdragsgivare åt internrevisionen, som ska vara oberoende i förhållande till den granskade verksamheten. Läs mer i avsnitt 3.
- Internrevisionens riskanalys ska utgöra utgångspunkt för internrevisionsplanen. Läs mer i avsnitt 5.
- Internrevisionen ska inom sitt kompetensområde ge löpande råd och stöd till styrelsen. Läs mer i avsnitt 6.
- Internrevisionen ska rapportera resultatet av arbetet till styrelsen. Läs mer i avsnitt 7.
- Internrevisionen ska utföra arbetet med relevant kompetens och yrkesskicklighet. Läs mer i avsnitt 9.
- Internrevisionen ska ha ett kvalitetssäkringsprogram. Läs mer i avsnitt 10.

Innehåll

1	Inledning	3
2	Uppdrag, befogenhet och ansvar	3
3	Oberoende och objektivitet	3
4	Internrevisionschefens roll och ansvar	4
5	Planering	4
6	Rådgivningsuppdrag	4
7	Rapportering	4
7.1	Löpande rapportering	4
7.2	Rapportering efter granskning och rådgivning	5
7.3	Årlig rapportering	5
8	Samverkan och samordning	5
9	Kompetens	5
10	Kvalitetsarbete	6
10.1	Intern kvalitetssäkring	6
10.2	Extern kvalitetssäkring	6
11	Budget	6
12	Planerad uppföljningsmetod	6

1 Inledning

(2 § internrevisionsförordningen)

Av förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan framgår att myndigheten ska tillämpa internrevisionsförordningen (2006:1228). Det innebär att det vid myndigheten ska finnas en internrevision.

Riktlinjerna beskriver de närmare föreskrifter som myndighetens internrevision ska följa. Riktlinjerna styr även hur myndigheten försäkras sig om att internrevisionen följer internrevisionsförordningens krav på god internrevisionsledning och god internrevisionsarbete. Styrelsens arbetsordning reglerar styrning av internrevisionen i övrigt.

2 Uppdrag, befogenhet och ansvar

(3 - 7, 11 §§ internrevisionsförordningen (2006:1228))

Internrevisionens uppdrag är att granska och lämna förslag till förbättringar av myndighetens process för intern styrning och kontroll. Internrevisionen ska utifrån en analys av verksamhetens risker självständigt granska om ledningens interna styrning och kontroll är utformad så att myndigheten med en rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515).

Internrevisionen ska ge råd och stöd till styrelsen och generaldirektören. Internrevisionen ska omfatta den verksamhet som Försäkringskassan bedriver eller ansvarar för. Här ingår även de uppgifter som utförs av annan myndighet.

Internrevisionen ska bedriva verksamheten enligt god internrevisionsledning och god internrevisionsarbete vilket innebär att följa förordningen, Ekonomistyrningsverkets tillhörande föreskrifter och allmänna råd samt internationella internrevisionsstandarder. Chefen för internrevisionen ska besluta arbets sätt för internrevisionen som säkerställer detta.

Internrevisionen ska få tillgång till de uppgifter och upplysningar som den behöver för att fullgöra sitt uppdrag. Internrevisionen avgör vilken information och vilka uppgifter och upplysningar som behövs.

3 Oberoende och objektivitet

(4 och 7 §§ internrevisionsförordningen)

Internrevisionen är organisatoriskt placerad direkt under styrelsen och ska vara oberoende i förhållande till den granskade verksamheten.

Internrevisionschefen ska verka för att internrevisionen är fri från omständigheter som påverkar internrevisionsledningens oberoende, inklusive frågor som omfattning, genomförande och rapportering av granskningar.

Internrevisionen ska rapportera till styrelsen om internrevisionschefen bedömer att oberoendet eller objektiviteten är påverkat.

Internrevisorer ska avstå från att granska och bedöma verksamhet för vilken de ansvarat för under föregående år.

4 Internrevisionschefens roll och ansvar

(2 § internrevisionsförordningen)

Internrevisionschefen ska styra, leda och ständigt utveckla arbetet inom internrevisionen och ansvarar för att bemanna internrevisionsfunktionen med personal som har tillräcklig kunskap, skicklighet och erfarenhet för att kunna utföra arbetet.

Styrelseordförande genomför utvecklings- och lönesamtal med internrevisionschefen.

5 Planering

(4 och 10 §§ internrevisionsförordningen)

Internrevisionen ska årligen utforma ett förslag till internrevisionsplan utifrån en analys av verksamhetens risker. Internrevisionens riskanalys ska ta hänsyn till önskemål från den operativa ledningen.

Internrevisionsplanen ska sträcka sig över tre år. För det första året ska planen innehålla preliminärt syfte, omfattning och tidsåtgång för respektive granskning och rådgivningsuppdrag. Internrevisionsplanen ska uppdateras minst varje år.

Av styrelsens arbetsordning för Försäkringskassan framgår att styrelsen fattar beslut om internrevisionsplanen. Väsentliga ändringar av internrevisionsplanen ska styrelsen besluta om, exempel på sådan ändring är om ett uppdrag utgår eller tillkommer.

Internrevisionschefen ska besluta om en strategisk plan för internrevisionen. Planen ska ange internrevisions långsiktiga inriktning för att bidra till Försäkringskassans genomförande av myndighetens uppgift. Internrevisionschefen ska förankra innehållet i den strategiska planen med styrelsen innan beslut.

6 Rådgivningsuppdrag

(5 § internrevisionsförordningen)

Internrevisionen ska ge löpande råd och stöd till styrelsen inom sitt kompetensområde. Utöver vad som framgår av 5 § internrevisionsförordningen kan internrevisionen också ge råd och stöd till andra delar i organisationen.

7 Rapportering

(9 – 10 §§ internrevisionsförordningen)

7.1 Löpande rapportering

Internrevisionschefen ska regelbundet informera styrelsen om internrevisionens verksamhet och status i pågående gransknings- och rådgivningsuppdrag.

Om internrevisionen ser att verksamheten accepterar en risknivå (genom otillräckliga åtgärder eller genom att acceptera risken) som kan vara oacceptabel för myndigheten, ska internrevisionschefen informera generaldirektören. Om internrevisionschefen kommer fram till att frågan inte blir hanterad ska internrevisionschefen rapportera frågan till styrelsen.

7.2 Rapportering efter granskning och rådgivning

Rapportering ska ske efter varje genomförd granskning. Av rapporteringen ska det framgå vad internrevisionen har granskat, hur och när granskningen är genomförd samt vilken omfattning den haft. Rapporteringen ska innehålla internrevisionens iakttagelser, relaterade risker, konsekvenser och rekommendationer. Internrevisionen ska lämna utkast på rapportering till berörda delar av verksamheten för avstämning av fakta. Därefter redovisar internrevisionen rapporten för styrelsen.

Internrevisionen ska säkerställa att den slutliga rapporten blir publicerad på Försäkringskassans intranät om den inte innehåller sekretessbelagd information.

Internrevisionen ska avrapportera resultatet av genomförda rådgivningsuppdrag till berörd uppdragsgivare, därefter till generaldirektören och sedan till övriga i styrelsen vid ett styrelsemöte.

7.3 Årlig rapportering

Enligt god internrevisionssed ska internrevisionen övervaka, följa upp och verifiera att beslutade åtgärder med anledning av internrevisionens rekommendationer genomförs inom angiven tid.

Internrevisionen ska upprätta en årsrapport med väsentliga iakttagelser och rekommendationer från årets genomförda granskningar. Årsrapporten ska även innehålla resultatet av genomförd uppföljning av huruvida verksamheten genomfört beslutade åtgärder enligt plan.

I årsrapporten ska det även ingå en återslagrapportering av internrevisionens resultat och arbete med kvalitetssäkring samt en bedömning av det organisatoriska oberoendet. Årsrapporten ska vidare innehålla ett uttalande om efterlevnaden av gällande internrevisionsstandarder. Internrevisionen ska redovisa årsrapporten för styrelsen.

8 Samverkan och samordning

Internrevisionen ska delta i regelbundna avstämningsmöten med Inspektionen för socialförsäkring (ISF) och interna verksamheter inom Försäkringskassan som genomför granskningar och/eller utvärderingar. Syftet är att koordinera och utbyta information och erfarenheter om planerade, pågående och genomförda uppdrag samt att undvika dubbelarbete och extra belastning på den granskade verksamheten.

Internrevisionen ska ha en kontinuerlig dialog med Riksrevisionen för att diskutera planering och genomfört arbete samt för att samordna aktiviteterna i möjligaste mån och därmed undvika dubbelarbete. Internrevisionen ska även delge Riksrevisionen information om sitt arbete.

Internrevisionen ska även samverka regelbundet med andra statliga internrevisionsfunktioner genom informations- och erfarenhetsutbyte.

9 Kompetens

(7 § internrevisionsförordningen)

Internrevisionen ska utföra sitt arbete med relevant kompetens och yrkesskicklighet. Internrevisorer ska besitta de kunskaper, färdigheter och annan kompetens som de behöver för att fullgöra sitt uppdrag. Internrevisorer ska få möjlighet att förbättra sina

kunskaper, färdigheter och annan kompetens genom fortlöpande professionell utveckling. Internrevisionschefen ska uppmuntra att internrevisorer utbildar sig och tar certifieringar inom yrket.

Externa konsulter ska kunna anlitas om internrevisionschefen anser att det behövs. Externa konsulter ska ha minst samma nivå av kompetens och yrkesskicklighet som anställda internrevisorer och följa det arbetssätt som tillämpas av Försäkringskassans internrevision.

10 Kvalitetsarbete

(7 § internrevisionsförordningen)

Enligt god sed för internrevision ska funktionen ha ett kvalitetssäkringsprogram som täcker in alla delar av internrevisionens verksamhet. Programmet omfattar såväl *intern* som *extern* kvalitetssäkring i enlighet med internrevisionsstandarder. Varje del av programmet ska utformas så att internrevisionen kan tillföra värde och förbättra Försäkringskassans verksamhet samt garantera att utfört arbete överensstämmer med internrevisionsförordningen, internationella internrevisionsstandarder, riktlinjer och krav på etik.

10.1 Intern kvalitetssäkring

Syftet med det interna kvalitetsarbetet är att säkerställa att internrevisionens verksamhet överensstämmer med god internrevisions- och god internrevisorssed. Det interna kvalitetsarbetet ska bidra till lärande genom att identifiera eventuella brister och avvikelser och ge förutsättningar att åtgärda dessa. Alla granskningar omfattas av den interna kvalitetssäkringen.

10.2 Extern kvalitetssäkring

Internrevisionen ska säkerställa att en extern kvalitetssäkring blir genomförd vart femte år av en kvalificerad och oberoende granskare. En extern kvalitetssäkring är ett krav enligt internrevisionsstandarder för att internrevisionen ska uppfylla god sed för internrevision. Inför den externa granskningen ska internrevisionschefen föra dialog med styrelsen om syfte och form för arbetet.

11 Budget

Styrelsen beslutar internrevisionens budget och ska möjliggöra att funktionen kan bedrivas utifrån de professionella krav som ställs. Budgeten ska innehålla tillräckliga medel för bland annat kompetensutveckling och för verksamhetsutveckling med it-inslag. För extern kvalitetsutvärdering av funktionen ska tid och budget ingå när det blir aktuellt. Internrevisionens budget ska ge utrymme för anlitan av externa konsulter om den interna kompetensen inte är tillräcklig.

12 Planerad uppföljningsmetod

Internrevisionen följer upp dessa riktlinjer årligen och rapporterar resultatet till styrelsen genom den årliga rapporten. I samband med den uppföljningen föreslår internrevisionen även behov av ändringar till styrelsen.

Försäkringskassans styrelse har beslutat dessa riktlinjer efter föredragning av Christopher Grahl, chef för internrevisionen. Beslutet framgår av styrelsens protokoll.